

SZABOLCS.

Vegyes tartalom hetilap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos ILLINCZ GYULA.

Előfizetési árak:

Hétfő évre 4 ft.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

Szerkesztői Iroda, hová a lap szállomái
reázi társaság küldemények kintvencs
a ref. lelkesek lak.

Héremetlen levelek csak lement korok
böl fogadtattak el.
A kéiratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal,
hová az előfizetői pénzek, a lapra számt
hirdetvények és felajánlások küldendők:
Illincz Gyula. Kéty-kerekesudvar.
Városház főbejárás első ajtó balra.

Hirdetési árak:

Minden 4 hasábos post-er egyenes hírd
désnél 5 kr., többzetűnél 4 kr.

Terjedelmes hirdetések többzetű beka
tattás, kedvesebb feltételek alatt ez
költhető.

Minden egyes bekapott után kincstár
illeték 30 kr.

A nyilatkozat minden három hasábos
gerend-er díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések meg
szabásánál, 20%-nyi kedvezmény
ben részesülnek.

Jókai Mór

előszázas emléktűnnepe alkalmából.

Méltó dolog, hogy Jókai Mór fél-százasados emléktűnnepe igaz érzellemmel ünnepelje meg a vidéki saját is; ez az oka, hogy szerény lapunk homlokán adunk kifejezést azon pártatlanul kérdelmű tiszteletnek, melylyel hazánk ezen kitűnő fia iránt viseltünk.

Ki ne ismerne a nevet, melyet Klio már életében fényes és ragyogó lappal tisztelt meg, ki ne ismerne e hazában azt, ki által magát nemzetünk, hazánk megismerte a mivel földkereksége?

Dicső és ragyogó érdemei talán csak vesztésének, ha ismételve gyöngye tülunkkal igyekeznék azokat esetelni, átmentek azok az ország, a nemzet köz-tudalmába, halhatatlan lángszelleme életet, lelkesít, gyönyörködtet fent és alant.

Ő életre hozza a multat, felrészta, tette gyújtója általa a jelent, majd a jövőbe tekint, s lát ott ragyogóbb víziókat, mint az ókor fölkelet prófétái.

Elragadó művei felett keseregünk, sirunk, vagy örülünk, nevetünk, mint ahogy lángszelleme sugallja Ragadtunk általa akaratlanul. A lánglelkektől a mindenhatóság egy szikráját megtagadnunk nem lehet.

Csodálhatjuk-e, ha a régiek dicsőket isteneké avatták?... Most olyan kort élünk, hogy az isteneket is szeretjük levonni a földre!... És mégis kitagadná a mindenhatóság egy szikráját megtagadnunk nem lehet.

Csodálhatjuk-e, ha a régiek dicsőket isteneké avatták?... Most olyan kort élünk, hogy az isteneket is szeretjük levonni a földre!... És mégis kitagadná a mindenhatóság egy szikráját megtagadnunk nem lehet.

A magyar írók és művészek társasága méltó volt önmagához, midőn Jókai ötvenedik születésnapja alkalmából bankettet rendezett; midőn megtisztelte a nagyfőúrját, megtisztelte önmagát is. Nemes tettek örvendétes visszhangot keltett a vidéken.

Megünnepeztük mi is szívünkben lelkünkben a nagy napot, s tiszteletünknek im e sorokban adunk kifejezést.

Kívánjuk, legyen drága (mert egy nemzet, sőt az egész emberiség) élete ment minden fájdalomtól, ne hagyja el soha a munkakedv s tetter! Ezenfelül azt kívánjuk neki mi is, amit önmaga, hogy tudniillik, érje meg azt a napot, midőn Magyarország mint erős állam önmagától is felállhat.

A „Szabolcs“ szerkesztősége.

Élethíztisztító és ünnegélyző-egylet.

— Bethlen Gábor* czimmel. —

Eddig még ismeretlen, de el kell ismerünk, hogy jártas és avatott kezeket egy alapszabálytervezetet kaptunk, melynek czéja lenne a sok részben anyagi bajokkal küzdő protestáns egyházat, valamint annak behivataltainak oly helyzetbe emelni, melyről a jövőre kedvezőbb és biztatóbb kilátás kínálkozik mind magának az egyháznak, mind annak behivataltainak; a ezek özevegyei és árvaik sorsa nem lenne egyedül az árva meybéli édes atyjának gondviselésére utalva.

Már maga a czim („Bethlen Gábor“) mutatja, hogy az egylet czéja kizárólag protestáns érdekl lenne, mert hiszen a többi testvér válafelekezeteknek anyagi szempontból ugy sincs okos panaszodni.

Mint maga a czim mutatja a szerző a nagy, s hiszem mindnyájunk által kösösen öhajtott czéit, leginkább ös e g é l y által akarja jételeteni.

As önségely meg volt eddig is a protestáns egyház kebelében, hiszen csak is erre voltak utalva; azonban nem törtévény ez rendszere, általa csak is annyit érhettünk el, hogy napról-napra élünk szegényesen, itt-ott magunk tulságos megerőltetésével, de különösen a behivataltok özevegyei s árvaik legtöbb esetben véginségnek s kétségbeesésnek valának kitétetve.

Az alapszabálytervezet minden létezőnek, minden egyházi hivatalnoknak, superintendenseknek meg fog küldetni, ki-ki közvetlenül meggyőződhetik t-hát annak czélszerűsége felől. E czikknek czéja egyedül az, hogy felhívja az érdekeltek figyelmét az alapszabályok figyelmes átolvasására.

Anyi mindenféle tervekkel találkozunk napjainkban, hogy az érdekeltség az efélek iránt csaknem a fagyoptiny sylevdt már. — Anyi családított a mindenféle szédelőg egy-letekben, hogy szinte borzalommal dobjuk el magunktól az eféle röpiratokat; ez azonban első tekintetre látszik, hogy nem azok közül való, gondos és mindenekre kiterjedő figyelmű tervezete elfogadás esetében lényegesen segíteni fog számtalan anyagi bajaink.

Ugy értesültünk, hogy superintendensünk is kedvező figyelemmel fogadta e tervet, s annak idejében tárgyalatni fogja az egyházkerületi gyűlésen.

Lapunk mihelyest szük kerete engedti, főbb pontjaitban ismertetni fogja ez alapszabályt.

Addig is ismételve felhívjuk az illetők (világi, egyházi ölnökök, lelkészek, tanítók) figyelmét az ödvös intézmény tervezete iránt.

Lukács Ödön.

A fővárosból.

(Jókai Mór-ök születésnapja.)

Szerfölött lázasak ugyan a mostani napok politikai tekintetben; feszülten irányul a közgyelem az új pártalakulásra, a fusión alapúni akoró kormány megszületésére: politikáról beszélnek most szakadatlanul nemcsak az arra hivatott helyeken, hanem még a köz- nem politikai csizmadia mélyében is. De volna bár e zsidbasztó politikai zaj, e zsidbasztó láрма meg egyszer oly nagy, meg akkor is hatalmasan kihangzanék most abból egy név: a Jókai a neve.

Hazánk irodalmának büszkesége tudvalevőleg e hó 20-án ünnepli születésnapjának ötvenedik évfordulóját, mely alkalmából február 19-én a nemzeti színházban „Könyves Kálmán“ adták, a közönség talán zajosan is lehetett volna, de azokat, a kik ott voltak, a legmelyebb tisztelettel legmagasabb lelkesültötő él a nagy költő — Magyarország legnépszerűbb s legeredményesebb írója iránt. Mindjárt az első felvonás után zajosan kívánta a közönség az ünnepeket mint „szerzőt“ látni. Jókai a kitüntetés e kezdetét haljongással köszönetgövelő szövegeket páholyából, hol négyfelé foglalt helyet. Azonban a lelkesült közönség ezzel meg nem elégedve, élénk zajos tapsolását mindaddig félbe nem akará szakasztani, míg az ünnepeit ki nem lépett a színpadra, a lámpák elé. E perczben az általános, határí ismerni nem akará tapsviharhoz perczik tartó riadó „éjlen“ dörögés csatlakozott. Végre mégis szóhoz jutott Szilgietti és egy nemzeti színű szallagal díszített koszorút átnyújtva e szavakkal ödvözöl: Tisztelet bármint Engedd, hogy ötvenedik születésnapod alkalmából e koszorút a nemzeti színház nevében átnyújtsam s arra kérjelek: törd meg hallgatóságod és örvendtezes meg bennünket minél több színművel.“ A taps és éjlen zápora e szavak végzetével újra neki eredt és az előadás folyamánban ismételve megújult.

Másnap még számosabb kitüntetés érte a költőt az írók és művészek által rendezett díszben a „Hungáriában.“ A sok szerencsekívánat közül, melyek nemcsak Magyarország minden részéből, hanem még külföldről is oly nagy számban érkeztek, legérdekesebb talán a „Grillparzer-egylet“, a mennyiben e Décsóbb m a g y a r nyelven küldö ödvözletét s így hangzik: „Jókai Mór ünnepeit magyar regényírónk dicső ünnepejéhez háromszoros ödvívánatát küldi a bécai „Grillparzer-egylet.“

M. M.

KÖZÜGYEK.

Az „egy csepitnyi orvostudomány“-hoz egy „farsangi predicatorió.“

(Folytatás.)

Második iskolajogkövetelő az állam. Minthogy a magyar ember igen keveset ad az iskolai ügyre, a minisztériumoknak pedig az adó „subjectek“ kiválmalaira tekintettel kell lenni, önként következnek: hogy a magyar költészetben az iskolajog a legutolsó. Ezért mondja a „Kistűrók“, „az iskola ügye foglal éppen véget, hol bajok, szükségek érik majd az eget.“

Azután következik a tanfelügyelő ur. 1874-ik évi ölnöki jelentése egyszerűetről tanuskodik. „Suum cuique.“ Azután jön a kénszer iskola létesítésére rendelt hivatalos személyzet. Ezeknek a nevelés ügyben azon szerep jutott, hogy ök tartoznának megnevelíteni az iskolákat, megbüntetni a mulasztókat.

A tanító tartozik a mulasztó gyermekek nevelt két héten egyszer a pap kezébe adni. Ez elküldi az egyházhatót a kisbíróhoz, a kisbíró elviszi az öregbíróhoz, az a jegyzőhöz, a jegyző viszont átadja a kisbíróknak, ez egy falusi lakosnak, ki levélhordó sorban elviszi a postára, a posta elviszi a szolgabírói hivatalhoz, a szolgabíró urak átadják az írkoknak, az írkok a hajduknak, a hajdu küldi a postára, a posta az alispáni hivatalhoz, s általa a megyei bizottmányhoz betérjesztetnek. Itten aztán pontosan számba vétetnek: mennyi a mulasztó gyermek száma, s mennyi kénszerített iskolába? Hanem mivel a szabolcsmegei iskola mulasztások száma 985, látszik, hogy a példabeszédnek itt is igazasága van: „sok bába közt elvész a gyermek.“

A kiket a dolog illet, felkérjük: vagy büntetni mindet, vagy egyet sem. Miért 15000-ot futni hagyni, csak 1000-ot büntetni? Ha ezek voltak a conspiratio fejei, s ezek beszéltek a többieket is, hogy ne járjanak iskolába, csak ezen egy esetben lehet az eljárás menthető s igazságos.

A megyei bizottmány elválaszt a maga testéből egy másik testet. 40 főből áll; neve iskolai bizottmány. Ez kezében egy zászlót hord, melyre ez van írva „lassan a testtel.“ Ez elvéhez híven oly lassan halad, hogy móta él és mozogni látszik, meg egy sem érkezett el hozzánk iskola látogatásra. Hűségeseen ki-csapnak magok közül minden papot? Ezt mondván: „ti sok ideig nem tettétek az iskolajoggyben semmit, már most ti pihenjétek; ezután meg mi nem fogunk tenni semmit.“

Ennek a tisztelt iskolatandácsnak van-e valami rendeltetése azonkívül, hogy mi a tanfelügyelő ur felolvastatja a maga ölnöki jelentését, ül és hallgat, nem tudom. Hanem hogy a nevelés ügyben tett volna valamit, nem veszem észre. Hah! ezer bocsnát. Most jut eszembe, hogy néhány napidijaikat visszaadták iskolai czeflokra. No! már csakugyan mozog a föld. Csak előre tisztelt iskolatandák! Hátha egy szép tettel érdemesíték létezésüket. Tudják önök, mint iskola látogatók, hogy a tanító vizsgálás alkalmával legelsőben is ezen kérdést teszi a gyermekeknek: N. N. mond meg csak nekem, mi végre élsz te e világon? Hátha egy mintaiskola felállítására átadnak napidijaikat mindnyáján.**)

De hát hol lenne ezen mintaiskola felállításod? Tudok én egy helyet. Van itt ugyan 10 iskola, az az hogy már 3 vagy 4 év óta erősen beszélnék róla, hogy „ha volna“ „jó volna.“ Söt el is határozották, hogy legyen minden utcán egy, összesen 10. Kijelentették: hogy semmi öldozattól vissza nem riadnak, megtesznek mindent, a mit „szaga ember“ megethet. E czébből alkudoztak is a kormányval, hátha ez, mint vállalkozás, felélenetné. Az ügy tehát halad és sok szép eredményeket enged reményelni. Hátha a tisztelt iskolatandács tekintete venné azt: hogy az iskolatandácsnak már öhajtsa is jobb, mint nem öhajtsa: s hogy az emberi keblek legerősebb öhajtsa is egy megsemmisülhetnek, mint a számba-láng ellobban; indítványomat elfogadná.

*) Minden felekezet válassz képviselőt; s e leö szernit a bizottmány is megválaszt egy papot bizalmalva.
**) Ugy tudjuk, hogy az isk. tanács tagjai általadoul visszaadnak napi ödjüket. A mintaiskola szép gondolati, azonban az isk. tanács napidija erre nem elég, ha csak mélyebben nem nyulunk a zsebbe. Szerk.

Harmadik birtokjog követelő a társadalom. Nézzük meg kikből áll. Először is jönnek a mélt. nagys. és tek. öreg urak. Bizony ezek közt is fehér holló, ki a népvéneységyét szívén hordozza; községében, a hol birtokos, az iskolát meglátogatná. Ezeknek, kik köztük az iskolajog iránt érdeklődnek, ezért az egy tettekről, megbocsátja az Isten minden fiatal és öregkori hibáikat. A nagyobb rész nem viseltetik az iskola iránt érdekeltséggel, mert „mit minden embernek, egy a gazdagabb ui embereknek is meg van a maga baja. Vagy azért, mert az urri sokat költ vagy nem tanul.“ Ez utóbbi ugyan nem baj, mert a török szerint, „a kinek az Isten hivalt ad, annak ést is ad.“ Meg egy francia tudós írja: „a hivatalnoknak elég, ha természetes esze van.“ No de annál nagyobb baj a másik; t. i. ha az urri sokat költ és ferzatzba lefoglalva valami handlörös, hisz az örökös nem lehet a kezében hagyni, ki kell váltani. Sokszor a kisasszonyok báliruhák követelnek; vagy a nagys. asszony zsortörlődik, vagy adószedő jár, s ki tudja mennyi baja van a halandó embernek? Ilyenkor az ember mérges, kedvetlen, semmibe, így az iskolához sincs kedve.

Hát a fiatalabb urak: Ezek között is vannak derék emberek, kik erejkehez képest valóban gazdag öldozatot hoznak az iskolajog emelésére. De ezen jobbik is gondolják meg, hogy a pénzbeli öldozat magában nem elégséges az iskolajogot a kor magaslatára emelni. A baj inkább erkölcsi, tehát erkölcsi- leg is hassanak. Látogassák meg gyakran az iskolát, bizassák, bátorítsák a csüggedő és sok helyéző tanítóit. Ezen iskolai látogatásnak jótékony hatása lesz a szegényebb néposztályra, kikben érdekeltség fog ébredni az iskola iránt. Ha nemzettel annyit érdekeltséget, erőt, s öldozatot fejlesztené ki a népvénevelés ügyben, mint a korteskedésben, most nem volna 20000 iskolázatlan, csak magában Szabolcsmegeyben.

A mellett a földbirtokos erénye, s büne észrevételün mély nyomotok hogy a község lakosságának lelkületében, mint a lehalló viznyek jukat ásnak a kösírtekben. A mily- len községben lakó földbirtokos, olyan a szegény nép; ez, mindig attól tanul jól vagy rosszat.

Sokszor kételkedem, talán uraink egy része nem is szereti a népet, — ez nagy és nehéz vád volna, — hogy nevelésben, s nemestítésében részt nem vesznek. Lehet, nem álltom, talán csak a férfi rész iránt? mert a nő nem iránt már több érdeklődést tapasztalunk, kivált ha a fejlődési kort elérték, s talán ez is azért történik, hogy a nőnem fogékonyabb a nevelés és nemestítés iránt, mint a férfinev.

Ifju uraink egy része most azt tanulmányozza, hogy az orron keresztül mint lehet legzszebben beszélni? En nem tudom megfogni, mi a szép, mi az urias ebben? A szomszédomban lakik egy öláh ember, ki oly gyönyörű orrhagyon beszél, hogy ha ettől mérjük az uraságot, különb ur lesz valamennyinél. Ha csakugyan szépnek tartják az orrszédet, ettől igen jutányosan vehetnek tanórákat.

Ezekből az uraktól se féljen orvos ur, hogy az önségely elve, az iskola és járvány ügyekben általak léteztessék. A tapasztalás tanítja, hogy a siket és szuszogó ember cspacitálhatatlan; amaz mert hangot nem hall, eazert mert a szagot nem érzi.

Polgármesteri évi jelentés az 1873-ik év folyamáról.

(Folytatás.)

III. A városi házi pénztár kezelése.

A város pénzügyeinek nyomasztó körülmények között lett átvetélésből természetesen bekövetkezett a folytonos pénztári zavar, s legelőbbnyire a fideseti képtelenségek. Ezen szomorú helyzetet a nagy kamat fizetések idezték elő, melyektől nem csak hogy a város felszabadítani nem sikerült, de ezen kénszer helyzetben több kisebb szártólia tökélt után, a tekintetes képviselőt a kamatotak maga is kénytelen volt feljebb emelni.

Ily folytonos zaklatások a város hitel vesztélyeztetőt helyzetben, és aggodalmak közt kiegészült s a tathetségek képest öcsoább kamat fizetés eszközölhetése czéjából elrendelte a tekintetes képviselőt azon pénzmozgást, mely a város részéről Venczellón gr. Dessewffy Kálmán urral kötöttet.

Nem így kölcsön alakjában, hanem a függő adósok törlesztését célzó, lehetőleg lehe-
tebb kamatu tikkével leendő csere vég-
gett.

Ennek folytán a képviselők köcsöt, 5-6-
száz²²⁰⁰/₁₀₀ sz. a kelt határozatból képeztet-
vették, emellett gr. Dessewffy Kálmántól 2451
db. 300 krajczar francia vas-uti rész-
vény 106 frtjával számítva 239,806 forint ér-
tékben.

Ezen így nyert vasuti részvények jó hi-
telű és teljes biztosítékú pénzintézeteknél el-
helyeztetve az ezen műveléthez addig be-
folyt 149,140 forint. Ehelyeztettek a papírok
7 és ¹/₃ % fizetéssel, a grófnak fizet a város
8¹/₂ %, és így a kölcsön művelet 10¹/₂ % mel-
lett volt csak létesíthető, tehát erősebb leg-
alább is 2¹/₂ % kamat megtakarítás tünik
elő.

Az ekként tett pénzerő tette lehetősé-
gessé azt, hogy a házi pénztár fenakadás
nélkül teljesítette fizetési kötelezségeit mind-
ez ideig; jövőre nézve azonban az elődöngös-
ködés halasztásban égető szükség.

A számvesség által ugy az 1873, mint
az 1874-ik évekre elkészített költségvetés a
képviselet által tüzetes tárgyalás után elfo-
gadotván, a megyei hatósághoz jóváhagyás
végett bejuttatott azon kérelemmel, hogy
a városnak pénzügyi rendelkezése s elodá-
zhatlan rendkívüli kiadásainak fedeztetése cél-
jából 1 millió forint kölcsön felvétele engedé-
lyeztessék. Ezen költségvetési munkálat a me-
gye bizottságának határozata mellett kikü-
ldött, és itt helyben mult évi december hó
16-án kormányzó alispán Bonis Barnabás ur
enoklete által kiküldött bizottság által tétel-
ről tételre tüzetes felvilágosztatást, s
ugyancsak 1873. évi december hó 20-ik nap-
ján 206. sz. a kelt határozattal a megyei bi-
zottság által jóváhagyott, s a kért egy
millió forint kölcsön felvétele 90,400 forint
felleggel engedélyeztetett, s az ezt jelző ha-
tározat a közközlési kisműveléssel immár a
tekintetes képviselők intézkedése alatt áll.

A pénztári kezelés eredményét kimu-
tatta az júli B) alatt csatolt pénztári kimu-
tatás, mely szerint az 1873-ik
évi összes bevétel 449,893 frt 55¹/₂ kr.
Az 1873-ik évi összes
kiadás 447,825 frt 98³/₄ kr.

... volt, ezt levonva, volt 2,067 frt 59 kr.
1873. decz. hó 31-én a pénztári számadás le-
zártával a maradvány.

Az 1869. évi felvilágosztatással maradt
számadások áttekintése a tekintetes képvise-
let kebléből egy bizottság küldetett ki,
mely bizottság előzetesen az 1872. évi száma-
dákat felvilágosította, s a számvesség sulyos
betegsége miatt működését kényszerülte egy-
időre félben szakítani.

IV. A város adóügyeinek ellátása.

A mult év elejével eszközöltetett legelő-
sőbbben is az 1873-ik évre szóló személyadó
összeírás, mely teszen 14,437 frt 87¹/₂ kr.

Azután következett az
ugyannezen évre szóló B) táblá-
zat elkészítése, mely 5,630
tétel számból áll, s ebben
foglaltatik:

1. 123360 frt 21 kr. mint tisz- ta jövedelem ezután kivetett földadó összege	38,378 frt 77 ¹ / ₂ kr.
2. Házasztályadó	3,672 " 50 "
3. Házberádo	10,918 " 15 ¹ / ₂ "
4. Jövedelemadó	22,657 " 4 "

Összesen 90,064 frt 54¹/₂ kr.

Ezen kívül benn foglaltatik a B) táblá-
ban 1873. évi január hó elsejével megve-
őss és adóhátrány 53,935 frt 54¹/₂ kr. E vá-
ros lakossága által mindezen adóbeli tartozá-
sokban 76365 frt 82 kr. fizetett be, s így
maradt az 1874. évi január 1-én 6-szoros adó-
beli tartozás vagy hátrány 67,640 frt 57 kr.

A léleptet tisztikar az 1873. évi elejével
reánk üres pénztár mellett, a következő a vá-
rosra mint földes urra rótt adóbeli hátrányo-
kat hagyta u. m.

1. Városi határbeli birtok adóhátrány	14,913 frt 86 kr.
2. A császárszállási pusztá adóhátrány	10,890 " 44 "
3. Ezen pusztavétel szá- zálkában	10,592 "
4. 1867-től 1872-ig bezáró- lag illetékegyenérté- ki adóban	1,318 " 83 "
5. 1872. évről fogyasztási ad/hátrány	3,501 "

Összesen 41,216 frt 13 kr.

Ezen hátrányhoz járult az 1873. évi adó-
kivetés u. m.

1. Határbeli összes adó 8,241 frt 87 kr.
2. Császárszállási pusztá
adja 3,939 " 42 "
3. 1873-dik évi fogyasztási
adó 14,004 "
És így az átvett adóteher
volt — összesen 67,401 frt 42 kr.
melyből törlesztetett az 1873-ik évi folyama
alatt

1. A város helybeli bir-
toka után 12,028 frt 12 kr.
3. Pusztavételi százálek-
ben 10592 "
4. Illeték egyenértéki adó-
ban 1,318 " 83 "
5. Fogyasztási adóban 17,505 "
E szerint összesen 55,142 frt 04 kr.
tehát a lefolyt 1873-ik évben törlesztettünk
annyit, mint a mennyi a volt előjáróság a

város adókönyvesekének tanúsága szerint 4
év alatt sem fizetett be az adópénztárba. Az
1873. évi beálltával volt a városnak adóhatá-
ránya 14,913 frt 86 kr.

1873. évi kivetés,	
még pedig:	
Földadó	2,871 " 81 "
Házberádo	1,064 " 19 ¹ / ₂ "
Házasztályadó	11 " 40 "
Személyadó	263 " 56 "
Jövedelemadó	4,030 " 91 ¹ / ₂ "
Összesen	23,155 frt 73 kr.

Ezen hátrányból törlesztet-
tett a házipénztárba 12,028 " 2 kr.

Az 1865. június 6-án kelt
és számú pénz-
ügyminiszteri intézmény
által jóváhagyott adótar-
talás

Tehát összesen	21,052 frt 2 kr.
ha ez a	23,155 frt 73 kr-ból
levonatik	21,052 frt 2 kr.
lesz	2,103 frt 71 kr.
a város fizetetlen hátránya az 1874-ik évre.	(Folyt. köv.)

Régi dolgok ujra előhozva.

(Folyt. és vége.)

Hogy a két oldalú szerződés másik ré-
szét, mire én is becsületesül adtam, teljesítet-
tem, arra nem kell bizonyítani, mert az egy
publicus actus volt: sőt ezen szerződés még
akkor is megtartotam; midőn rém a lépés
szándékairól meheztem. — Ráthra a fellépés-
dühögő pártom megnyugtására, — a Ráth ur
által levélben tervezett, s a mindkettőnk
pártja részéről négy bizalmi férfi tudtával tör-
tént, pro forma sorshuzás, egy pár percze
kezembe jászottam a képviselőeset, is mit én
— ha az adott becsületesül értékeiről oly silány
fogalmakkal bírok mint Ráth ur, vagy ha ak-
kor is úgy ismerem mint ma, — bizonyosan
meg is tartottam volna. De ő, még jól 1-én
Szerecsen, a sorshuzás egy fél órával meg-
előzöleg is, jó- s lehet mondani legbecsületes-
sebb pártbarátja, tokaji kereskedő Hajduk
Ambrus által azt izenve: "hogy ha én egy
óranagyd alatt le nem köszömök s a tért nekí
nem honogom, a Mádton adott becsületesül
kötelme alól magát felmentetnek tekintik." Mí-
rő Hajduk urat hit alatt kérem kihallgatni:
-- becsületes ember, ez a magyarországi
egy millió iparosok — általa annyiszor, és oly
fennen emlegetett — méltó elnöknek képzelt-
em, — előre látva barátaim megnehezteletét,
a jelöltségről, s illetőleg a képviselőségről
tekésztem.

S ezzel be is volna fejezve a mádi egy-
kori híres képviselőválasztás első felvonása,
mi tulajdonképen az én perbeli keresetem
alapját is képezi.

A második felvonás eseményei a választás-
nak hogy az én lépésem után is, mint bukkot
meg Ráth ur július 3-án a mádi gyepen? —
mi, köztünk legyen mondva — nekem nem is
okozott valami különös nagy lelki fájdalomat;
bár a Szabó Lajos győzelmé meg kevesebb
örömet. Miképen rabolták meg Ráth urat ipo-
ros és nem iparos hívei anyyi ezerekig, mikor
a választás reggelizé ellenfele sem volt? ni-
képen haragudtak meg én rém is némely ha-
rátaim, hogy miért nem szórtam el újra vagy
négy-öt ezer frtot, egy bizonytalan győzelem
reményéért, mely még a siker esetén sem
nyujtott volna, a jelen constellatión közt, sem
a kerülteknek, sem az országgyűlési ellenzék
pártjának semmi észrevehető hasznát s illetoleg
erősöbbséget? — miképen gyanusított engem
Bajusz ezen lépésemért, s mint nevezett engem
ország világot előtt árulónak? — mint nevezett
engem akkor neki, s a véle egy hitre tér-
teknek, csak röviden ennyit: "Wie der Scheim
ist. So deutet er." — várva az időtől és esem-
ményekétl ezen úgy biztos tisztázását? ezek
mind nem tartoznak megindítandó perem ke-
retéhez. — Hanem tartoznak igemis, a har-
madik felvonás jelemetel, a mint követ-
keznek:

A megtörtént választás után pár nap
mulva irtam én Ráth urnak, egy barátságos
levelet, melyben felhívtam, hogy mitűn az én
mehozottam Tolesva város jegyzője Buza József
urnak, a választás megelőzött este, az ő pénz-
kezelője Krakker Mátyás a tölem Kovács Józ-
sef volt tokaji bíró, és Sensay István zombi-
ri per. lelkész nyugták mellett általmi élelmi
szerek és italok áraban, s a Ráth fellépésé-
től kiadásain fejében, összesen m. e. 1000 —
1200 frtra tett számlámra, csak 100 szaf frtot
előlegezett; s ő maga is Zomborban, Balogh
Lajos ur házállal és jelenlétében, a választás
folyama alatt jul. 2-án, a felmaradt fizetetlen
összegmaradványt, Pestről ígerte megküldeni,
ugyancsak Buza József jegyző urnak, ezen ígér-
tetét s kötelezettségét váltta be.

Levelem következtében csakhamar, azzal
július 7-ikéről keltezte, egy gyöngéd női ké-
zrel írott levelet kaptam válaszul a fővársból
— mely így szól: "Férjem a mult választási
napok eseményei következtében oly beteg-
érkezett haza, hogy helyette én válaszolok, de
remélhetőleg pár nap múlva jobban lesz, s
akkor személyesen fog válaszolhatni. — Ráth
Károlynak."

Ugy látszik, még ezen levél iratása al-
kalmával, Ráth ur által, az adott becsületesül,
helyes értékekben mérlegeltetett. — Azért vár-
tam is nyugton, ha jól jut eszembe, különben
Ráth urnál lévő levelem megmutathatják, —
mintegy hat hetet. — Akkor ismét, egy tisz-

tessegek levében figyelmeztetnem Ráth ur-
nak, kötelessége teljesítésére. Már ekkor nem ur-
nevel, csak Gelléri Mór titkárral válaszoltotat,
ezen válaszára így szóltam magamban: "Ráth
urnál az adott becsületesül értéke,
ötven perczenttel esett alább, s kö-
zele áll a fagyponthoz." Mert Gelléri le-
vele így szól: "Fonokim meghagyásából ir-
bhatom önnek, miképen ő nem tud semmi ne-
vezetesebb dolgot, mely őt a szemediesy le-
véltára indíthatná." — Titkárommal irttam
volna én is már akkor Ráth urnak, hanem a
szegény falusi gazda maga végezvén el maga
kürül a titkári teendőket, magam nyomatam
meg egy kissé erősebben a pennát, (szeretnem
ha Ráth ur ezen leveleltem is beperesítendő) és
ez a level azután, őt következőző szemé-
lyesen irt level fogalmazására készítet: Báy-
tám! én tokaji korteszerveimnek oly bőven
kifizetnem válasszai kötelességeit, hogy azon
összegebb, a toled általlvetélelmi szerek ára
bőven kitelhetem; a mi pedig az én fellépésem
előtti választási kiadásaid illeli, azoknak
visszatérítését tölem bátyám, csak akkor kö-
vetelhetnéd lovasagban, ha én meg nem buk-
tam volna." Ráth Károlynak. — Derék! — Való-
sággal egy derék pártfogó vagyok. — Derék!
hogy feleld Ráth ur, hogy én mikor léleptem,
neki csak helyet engedtem, nem pedig képvisé-
lőséget biztosítottam, — ezer forinttal, ezer
ítze borral, ezer részlet pecsenyével, ezer
részlet kenyérral, egy rongyos harmincz forintos
cizyány bandával, miket én natura tölem át-
vettem. — Ha Ráth ur hivatal vendégként, nyaka-
kamra nem tolokodik, én meglehet, képviselő
lettem volna, de Ráth Károly soha. — Más
Tokaj hegyaljának Mátyás király, más Mátyás
kovács. — Hiszen 6 ezer frtal meg Szabó
Lajos is nyakára állt. Ezen levele után Ráth
urnak, láttam körülbelül hányat íttott az őra?
felismertem, hogy kivel van dolgom? láttam,
hogy a magyarországi — grosok elnökének ál-
talamhoz tödel áldoztatva, Ráth Károly a pesti ka-
lajos mester, sohasem volt méltó, s mitűn
ezen levél teljes megtagadása, méltányos és
jogos követelésemmek, s minden, még ezen
levél vétele után tett, többrendbeli magán szeg-
getésem sem vezettek sikerhez, nem maradt
fel más ut, mint ezen pert nyilvánosan meg-
indítani. Ugy is, nem annyira a Ráth Károly
által etagadani akart ezer forint bánt engem,
hannem azt hiszem, hogy ezen per részleteinek
felmutatása által meg fogom győzhetni, a Ba-
jusz ügyvéd ragalmal által téves hirt vezetett
olvasóközönségét, — hogy én hibázhatam, ni-
dön léleptem, s inkább kellett megbuknom,
negyzdeser is, nem költve egy fillért sem tö-
böt, mint Ráth-féle embereknak engedi által
a jelöltséget, — s felvilágosított az engem
gyanusított jóbarátomat s tövel ismerőseimet;
hogy hitvány megvesztegetett áruló nem voltam
soha; s belátja a világ, hogy egy oly egyéni-
ség, mint Ráth ur, ki előtt becsesebb egy nyo-
morult ezer forint, mint adott becsületeszavának
beváltása. — Nem igen fog 10-20 ezer for-
rintot, Bajuszként, azért kidobálni, hogy valaki
előtte a képviselőség vezető ösványról kitér-
jen. — Azért is megnyerendő követelésemmel
élt ezennel — azaz ötszáz frtot, — a honvéd
menház szegényeinek ajánlom. — Neked pedig
öcsém! ügyvédi fáradságaidért küldök olyan
ötven butella magam természetét tokaji bort,
melyhez hasonló a fővárosi borkereskedőinél
hasztalan kérszél.

Mielőtt azonban megkezdendé peremet,
határoz meg te, becsületesbírak, vagy a ren-
des bíróságok előtt indítsuk-e meg? És mint
nobilis ügyvédhez illik, szólítsd fel előbb erre
Ráth urat. — Hanem azt kikötöm, hogy
felszólításod nyilvánosan, valamelyik nagy ha-
za lapban jelenjen meg, — hiszen a szerkesz-
tőségek loyálisatól követelhetem, hogy ha
annak idejében oly kések voltak az ellenem
szórt ragalmak közölni lapjaikban, — most
a védelem betűinek is legyenek szivesek meg-
nyitni hátszájait. — Ha fizetést követelnek
érte, kasszággal teljesítem.

Az "Egyetértés" nem lesz az első közt
a felvételeim, — bár ő lenne véle köteles, —
egyénileg nagyhatalmassága ezen lapnak, rossz
szemmel néz rém, a régi jóbarát, mióta a
mult évi májusi gyűlésünk alkalmával, a füg-
getlenségi párt alakításáról Mocsarynál tartott
értekezleten ki mertem mondani: "Hogy mi
az ország minden vidékéről egybesereglett el-
lenzék választók, nem egy új balparti árnnyal
alakításáért fáradoztunk Pestre, — nem azért,
hogy a sereg nélkül működő ellenzék vezérek
számát ismét egyvalgy szaporítsuk; hanem azért,
hogy a szétszaggatott ellenzéklet egyesítsük,
egy kalap alá hozni megkísértsük." — Elég
volt ennyi, hogy rém az anathema kimondás-
sék; — hisze! még Kossuthra is megnehez-
tetek ezen urak, mert történeti levezetésig
legközelebbi nyit levelében Tisza Kálmánról
ezen szavaiiban: "a vér nem vadhát
vizzé-e kibékítöget nem megengedni. Kérd fel
a Magyar Újság-ot, kérd fel a Hon-ot, ta-
lálj ok felvezik, nem kérek tölok pártfogást,
csak méltányosságot; mert a Bajusz gyanus-
tsáit ok is terjesztették ellenem, most nyu-
nsáknak segítéke ok az igazolásra is ép oly kés-
széggel. Ezt hozza magával a szerkesztői be-
csületeséggel.

Tisza, mocsoktömlent nevet szeretnék
kis fiaimra magam után hagyni, ez minden
törökösven, hiszen tudtam én azt jól, még 20
éves koromban, 1834-ben, midőn szegény Lo-
vasyval Pozsonyban az ellenzék sorai közé
csüdttem fel, hogy jutalomra, hogy elismerés-
re nem kell a politikában számítania, De hogy sa-
ját pártom, s barátaim fognak utóljára, ártat-

lanul megfizetvén, arra, megvallom, még se vol-
tam elkészülve.

Beatus ille qui procul negotis, stb. — Két
ézer évvel ezelőtt mondta ki ezen nagy igaz-
gató Horáz, s ez lesz ezután az én jószavam
is. — Az ellenzék csatárlánzáit hadd képezék
ezeket, Szini Károly és Bajusz: — én már ugy is
beáltam hatvanadik évetem, majd csak hátul
kullogok, hol nem talál többé a golyó, nem a
mégátlan bántalmazás.

Tolesva, 1875. február 10-én.

Mezösy László.

Vidéki levelezés.

Nyiregyháza, febr. 18. 1875.

Tisztelt szerkesztő ur!

Azon kérdésre, mely a "Szabócs" 7. szá-
mában volt tanfelügyelő Tokaji Nagy Lajos ur
az iskolatanács alakuló gyűlésében emondott
beszédének elárusításából befolyt pénzek mi-
képi elhelyezése iránt, hozzáim intézettem, a z
illetékes választás nem én ad-
tam meg. A jegyzőnek hivatalos működése,
pusztán a jegyzőkönyvek szerkesztésére szo-
rítottok: a kiadmányozások mindig, a mint ez
egy oly iszteletheb hivatalnal, külön jegyzői
iroda hányában, másképp nem is képzélhető,
elöki után történtek. Az egyes ügyek miképi
végrehajtása tehát nem tartozott illetékesi kö-
römbé. — Így a fentemlített ügyben közre-
működésem abból állott, hogy Nagy Lajos ur
személyiségét fogva, maga nem akorvan sa-
ját művét a közönség pirtfogásába ajánlani,
egy előzött irtam a beszéd elé, melyben Szabó-
csmelegye tisztviselőt és iskolatanácsait
mög megvétele, illetőleg elárusítására felhívtam.
A kinyomatott példányok a nyomdából
egyenesen az énközből szállítottak, onnan
küldték szét. Hogy mi eredményezett, arról
hivatalos tudomásom nincs. Hogy tett-e ez
ügyben Nagy Lajos ur jelentést a tanácsnak,
a levéltár nem állván rendelkezésemre, biz-
tosságaim nem eulkszem. Különb az úgy
magam eredeti volt, egy ebd a kalával pen-
dültetett meg, nem hivatalos megbízás köve-
teztében indult meg, nyilvános számadásnak
tehát csak akkor képezte volna tárgyat, ha
eredményre vezetett volna. Anyi még a hét
év után is emlékeztetemben van, hogy Nagy
Lajos ur ebbeli fáradozásának a közönség rész-
vételesege folytán semmi, vagy legalább em-
léltésre méltó eredménye nem volt. Azon nagy-
csesély őssze, mely talán még is bejött, ha
jól tudom, Nagy Lajos ur által azon gyjtés-
hez csatolotat, mely akkoriban szegény iskolás
gyermeknek felruházására indított meg.
Mög lehet az érdekelt ur győződve, hogy ha
a közönség részvéte Nagy Lajos ur buzgalmaival
és közügyekben lelkiismeretes pontosságával
árnyában állott volna, — a központi könyvtár
alapja minden sürgéris nélkül is meg lett
vetve.

Közlendem egyébiránt a feltett kérdést
Nagy Lajos ural, ki bizonyára készségesen
adandja meg a hiteles felvilágosítást.

Fogadja tisztelt szerkesztő ur kiváló tisz-
telem kifejezését.

Dr. Baruch Mór.

Thas, február hó. 1875.

Tisztelt szerkesztő ur!

Becses lapja folyó évi 6 számában, H.
alírásrall egy a thasi január 17-iki táncvíg-
yalom alkalmával, az itteni intelligentiát meg-
támadó cikk jelent meg, mire egy pár soral,
de csakis tárgyilagosan, kivánok válaszolni;
remélve, hogy t. szerkesztő ur lapjában, hol a
vád megjelent, az igazolások is helyet fog
adni. Tövel van tölem, hogy a tapintatlanul
intéztet rugásra, viszontvágással felelek, és
csak az emelt vád alól, tisztázni kívánom a
vállottakat, s reményem, hogy soraim olvasá-
sa után, maga a cikkíró ur is meg fog gyö-
zödni támadása helytelenségéről.

Miert nem jelent meg a thasi intelligen-
tia egy része a kérdéses táncvígyalomban,
okát nem ősemrem, de azt hiszem, hogy ezt
kutatni sem nekem, sem cikkíró urnak, nincs
jogunkban, mert ez által, az egyéni szabadsá-
got sértémek meg, mi azt hiszem, democra-
tiaság elv, hannem arra nézve, miért távozott
el jókor a megjelent egy pár tag, kik még
erősebben vannak megtámadva, megsughatom
cikkíró urnak, hogy azok, az előtti éjelem,
egy a vidéken köztisztelőben elő egyén ve-
tűnépétől, nem éreztek magokban elég
testi erőt, két éjjelt egymásután felvirasztani;
azt hiszem, ezzel sem vétekek semmit, a de-
mocraticus elvek ellen.

De nem veszi-é észre t. cikkíró ur,
hogy midőn a thasi intelligentiát, a democra-
tiaság elv megsértésével vádolja, maga árul
el aristocraticus hajlamot, megkívánja nevezte-
se, hogy őt befizetett belépti díjára, a thasi
intelligencia, kivilágos viradüg mulattatá-
ta volna, de másrésről megsértésnek veszi,
hogy szobaleányok voltak azok, kikből a tár-
saság állott, kikkel én, minden más erőszá-
kolt aristocraticus hajlamaim daczára, szivesen
emulttam volna, ha a társaságból el nem űz
a már említett körülmény.

Ne bíntsuk egymást minden ék nélkül
t. cikkíró ur, van ugyis elég, a ki bánt be-
nünket; s ha vádat emelünk valaki ellen,
gyozodjunk meg előbb annak allopságáról.
r. l.

* Tetszése miatt mult számból kimaradt.
Szék.

A „Szabolcs” tekint. szerkesztőségének. Nyiregyháza.

A midőn becses lapjának küldését részemre kikértem, megenged, hogy egy helybéli kereskedőt, melyet az egyesült államokban legnagyobbak tartanak, felirassak. Nevezett kereskedőt Grosner József hazánkban (Gönczi születésű) és barátom ömlesztésű és kalauzolására foytán volt szerencsem a laud na; okban nehabony meglatogatam. A tulajdonos neve A. T. Stewart, (öy. Stuart) ki házálással kezdte roppant vagyonának alapját megvetni, és ma az Egyesült Államok leggazdagabb embere. Burgere.

És épület, melynek négy homlokzata, négy utcára néz, már messziről föltűnik, roppant nagysága által, és emeltes, beisé világossága 190 négyzet lépés, mindegyik oldalról 8, tehát összesen 32 bejárással bír.

Minden emelet csak egy termet képez, melynek boltozattal díszes márvány oszlopok tartják. Ezen teremben vannak az árucikkei mesés értéke ezen neme felhasználva, vagyis szép rendszer lerakta. Nem ezedem az árucikkeket elresorolni, mert azoz egy koney papir és egy hó idj kellene), melyek itten kaphatók. Csupán a kereskedők sokoldalúságt akarom kiemeltetni. Kaphatni itten, mind emberem mindenféle ruhát, (nemkülönböztetve nőkéit) még a cipőt és kalapot sem véve ki. Egész ház berendezéseket, az alatt meg szép fali festményeket, és ha szükséges kárpátokat kölcsön is érthet. Továbbá, eszékpek be, és külföldi, van egy darab 1 től 10,000 dollár értékű. Végre, a rövidárak ezer, meg ezer neme.

E helyiségben, mely A. T. Stewartnak kicsinybeni kereskedése (Reate) három ezer ember (nok és férfiak) van eladással, mint segéd foglalkoztatva. Az üzlet forgalmi összese az elmult ében 10 millió dollart tett. Ha megmondod, hogy ez cikkék többnyire Stewart gyáraiban készítettnek, és ezen egy ember, több mint 20,000 embernek ad napoként keresetet, lehetetlen, hogy fájdalommal ne gondolkodj kedves hazámra, hol csoda képen lehet egy-egy gyárat látni, a Záhyonyiban is talán (czukorgyár) a bagoly fészke.

Pedig az istentől, elégő földdel és anyaggal van ellátva. De népnünk ké nines hajlama; csak prókatorságra, és perkedésre; dologhoz nea szoktatták. Nemesint pedig fiaikat még ma is régi divat szerint, szolgabíróknak, főnömeink pedig, egyenesen miniszternek neveltik. De miután mindgyikből, szolgabíró is miniszter nem lehet, lesz belöle rossz hivatalnok, vagy pedig, miután vagyonát elkorcsokod e, bíróiakká, a pénz embereinek kezére jutottak, mitvéő legyen? Szidja a zsidót, és a tráfikot, de nem dolgozik. No de reméljük mi, kik hazánktól tavol vagyunk, hogy az idö szellem ott is hódításokat teend mihaanar, és kérjük is az istent, hogy adjon még több világosságot.

Isten velünk. tisztelője. K. Lajos.

ÜJDONSÁGOK.

(sz.) Dr. Dobránszky Péter mű és tudom. egyetemi tanár, megynék derék szülője, a Társadalmi bajaink” stb. ismert írása, folyó évi március hó 3 ikán d. u. 3 órakor a városban nagy teremben igen érdekes felolvasást fog tartani, melynek címe „A magyar ég” leend, melylyel Budapestben is meleg érdeklődést idézett elő a jeles szerző. A tárgy, úgy tartalma, mint alakja és nyelvezete tekintetében öy általános érdeke és öy értelmű, hogy főkép a sok történelmi részlettel fogja egyaránt érdekelni nőt és férfit; kicsit és nagyos minden rend és rangból. A felolvasás mérsékelt befeliditj mellett fog tartatni, s a tisztá jövedelem valamely helybeli jöteknj czéjára fordították. Nyiregyháza minden sópért lelkesülő közönségéről felteszük, hogy a jeies ifjú tudósok szülőföldje iránti ezen meleg érdeklődést, megemlékezését, rokonszenvét kedvesen véte, tömegesen fog részt venni a sok élvezettel kínálókö „felolvasásn.

*. Az ügyvédi kamara f. hó 23-án meg-

*) Levelezéséit nemcsak szivesen veszzük, de jövőre is tisztelőit kérjük.

alakult Debreczenben. E „kamara”-hoz közüdmöszerint tartoznak a debreczeni, hajdú-böszörményi, karcazi és nyiregyházi törvénykez. területén működő ügyvédek. A debreczeni kir. törvényszék tárgyalási termében folyt le a gyűlés. Korlánokké Dalmay Károly, korjegyzőkké Kovács Sándor Debreczen városi tiszt ügyész és Scheer Benő ügyvéd választottak meg. A tanácskozás folytán éies vita fejlődött ki különösen a nyiregyházai között, mely azonban későbbben kiegyenítettett. Előnké Simonffy Sámuel debreczeni ügyvéd 104, alelnökké Krasznai Gábor nyiregyházi ügyvéd 75 szavazattal. Titkár lett Kovács Sándor debreczeni ügyvéd 107 szavazattal, ügyész Dr. Kola János 105 szavazattal, pénztárnok Paksy Imre debreczeni ügyvéd 105 szavazattal. Választmányi tagokká választották, Debreczenből: Imre Gábor, Nemes Kálmán, dr. Medve Kálmán, dr. Scheer Benő. Nyiregyházáról Starek Ferenc, dr. Heumann Ignác, H.-Böszörményből Nemes József, Karczagról Bedő Lajos, Póttagok lettek: Tóth Antal Debreczenből, Bodnár István Nyiregyházáról, Czokora Pál Nagy-Kállóból, Pólya Béla Kisújszállásról. Az előleges értekezlet estjén bankett rendeztetett a „Fehér hó” vendéglőben. Debreczen városra által 100 terítékre. A városi árkvá javára a jelenlévő ügyvédek a nap emelkeiből 100 forintot gyűjtöttek maguk között. Elms póhár készítésében sem volt hiány, legtalpraesottabb pohárköszöntést tartotta a mikis Kálmán, kit ezért a lakománál fel is emeltek. Adja isten, hogy az ügyvédi kamara megfolyejen a hozzáfektő szép reményeknek! Ugy halljuk, hogy már az ebéd felett két ügyvéd be lett jelenve az előnékségen. r. l.

(1) Felhívás. A nyiregyházi ref. tanítói kör t. tagjai tisztelőtel kérem a f. évi március 10-én szüden délelött a ref. iskolaházban tartandó gyűlésen megjelenni. A gyűlés lotárgya leend a f. f. superindentia által kiadott tanterv felett tartandó értekezés és egyéb ügyek. Tisztelettel: Lukács Odón egyteli élnök.

— Ertesítés. Esperes úton körözötte levén, hogy a felső szabolcsi ref. egyházmegye közgyűlése K.-Várdán, f. év márcz. 16-án veszi kezdetét, s az egyetemes papi értekezlet ugyanazon nap délutáni óráiban fog megtartatni, tisztelettel kérem a Nyiregyházi vidéki pr. t. papi egylet tagjait a gyűlés megelőző napon, márcz. 15-én úgy jelenni meg, hogy a délutáni órákban az értekezlet megtartható legyen; emlékeztetbe hozván egyszerűsöd, hogy az alap-szabályok 11. §-a értelmében „értékesebb szakkönyvek s folyó irataik jegyzékét történőleg hasznóvetel vegett” a gyűlésre hozzák vagy beakldják. Buj, febr. 23. 1875. Litkei Péter, korelnök.

(1) Nyilvános köszönet. Mindazon tisztelt egyének, kik a febr. 7-én tartott kemecsi ténzivalom alkalmával felváltottak tettek, vagyis befeliditj-jegyük árát töltölésük dacára is megküldték, jelesül: öy. Mikecz Pálno Nyárádi Erzsébet urnó 5 ftt; Vatter Ferenc és neje Jezeimiczky Luiza urnó 4 ftt. Ziehermann Jakób 2 ftt. Hécezy László 5 ftt. Gajgoz Gula 1 ftt. Propper Lajos 1 ftt. továbbá a kemecsi tisztelt urnók, a rendezők, a tisztelt bánya, mint kik a ténzivalom létesítése körül magoknak érdemet szereztek, fogadják egyháznak öszinte és szives hála köszönetét! Kemecse febr. 23. 1875. az egyház nevében Vitez Mihály lelk. Mikecz Miklós fogadnok.

— A kemecsi ténzivalom tiszta jövedelme, nem. — mint közlebel tudattuk — 70, hanem 80 ft. — (Tekintélyes öszeg a mai krahols világhal! Szerk.)

— Mult vasárnap este aprgyon ténzöltek az iskola javára, várjuk és kérjük a részleteket, és az eredményt.

— E hó 22-ken ment véghez Bogdányban, a bogdányi vál. kerület képviselő választása. Daczára a 20-22 föknyi hidegnek (Reaumur szerint, és a rakonczatlan hóvihárnak szép számmal jelentek meg a közel közeleki választói, s miután a vál. élnök Székely Benedek polgár-társam által nyilatkozatra hivattak fel, hogy kit öjanaknak képviselőjökül az országgyűlésre küldeni, egyhanglisan s lelkesedve Zoltán János nevével hangoztatták, ki is aztán a vál. élnök által a bogdányi vál. kerület. képviselője i megválasztottanak kijelentett. Kéves idö múlva megválasztott képviselők közöttük megjelenvén,

meghatottan s meghatólag adott kifejezést közönsémetek választói irányában, kik öy — mint mondák — annyi jök és érdemek mellett bizalmukkal megválasztották; önépelyes ígéretet tön, hogy szívének teljes melegével, lelkekén minden erejével szolgáljandja a haza szent ügyét, s jezeve röviden a nemzeti létünknek fenyegető veszélyeket, felhívott minden igaz hazafit testvéri egyetértésre és komoly becsületes munkásságra a veszélyek legyözése szempontjából; — s úgy beszéde közben több ízben, mint vég szavainál lelkesen megjelentezettel. Hazafiu örömmel jelezük a választást, mint a mely hangosan beszél egy felöl arról, hogy a kortesek által tételvára nem vezetett nép mily szép öszhangra emelkedik nézetiben és más részről arról, hogy öy párt, melyet elvart munkáinak jobb jövőjét és felvirágzását egy új erővel és szép tehetséggel szaporodott. —

(K) Az f. szabolcsi ref. egyházmegye márcz. hó 16-ik s több napján tartandja a helyosztó s képviselöi tavaszi, közgyűlést Kis-Várdánban, egyéb érdekes tárgyai között mely fogással bírand a lemondás által megürült 5 egyházi és 5 világi ölnöki szék választás általi betöltése.

— Vattük a „Magyar prot. egyh. és iskolai figyelemre” az öy II-ik füzetét. Tartalma most is méltó önmagához és tudós szerkesztöjéhez. Első czikke a Dr. Heiszler tollából ered, czime: „Nehány pontozat a helygeli bölcészetről azon modern kérdésre: Vajjon a pozitív keresztényesség megfer-e a magasabb tudományosság?” Szerző e cikkben a helygeli bölcészetről alapján, bár általó némi elterréssel, igyekszik fel foghatóvá tenni a szentháromszék titköt. — A második cikkét Sinyei Gerzson p-tikai irodalom tanár írja, következő czimrel: „Adalék Komáromi Csipkés György életéhez s irodalmi működéséhez.” Szerző ismert, világos tollalval érdekes felvezedéseket tesz e cikkben; gondos utána járással, s csalhatlan adatokkal czafalóvan meg Csipkés életörít, mind születési helye, mind tanulási helyere, mind halálára nézve. — A III-ik cikk a Zsigmond Sándorral, sokkal gyengébb a két előnél, bár még folytatása következik. Tárcaja, mint mindig, érdekes egyház történeti adatokat közöl.

(1) A n.-kállói kaszinó egylet tagjai tisztelettel felkérötnék, miként tagsági díjajkat haladéktalanul befizetni sziveskedjenek, úgy szintén a hitványok is. N.-Kálló febr. 20. 1875. Bodó Pal egyteli ügyvéd.

(1) Meghívás! — A Kisvárdai vidéki ref. tan. egylet” mult évi decz. 10-re hirdettet közgyűlést meg nem tarthatván az öszjebvetel idejéül a tavaszi egyh. megyei gyűlés második napjának reggeli 8 órájzt, helyéül a ref. tanítói lakot tüzöm ki Kisvárdán. A gyűlés tárgyai lesznek azok, melyeket a fentebb emelített köröztöm s hírlapokban közözt tettük. Tisztelettel kérem a tagokat, sziveskedjenek úgy készülni az egyh. megyei gyűlésre, hogy ennek második napján, az elől kitűzött időben jelen lehessenek az értekezleten. Eperjeske, febr. hava 1875. Görömbi Péter egyt. élnök.

— Figyelemzetjük lapunk olvasóit a mai számmunkban közöztett new-yorki levélre. — K. Lajos hazánkba egy nagy szerző üzelet ismertet e levélben röviden. Ígéretét bírjuk nevezetnek hogy idörol időre meglátogtja lapunkat amerikai levelezésével.

× A nyiregyházi népkönyhára újabb adozatok Kiar Jula 12 itcze tengeri lisztet, egy két káposztát, Borsó Jánosné 2 itcze zsirt, Schnur Jona Sharoita 2 ftt Aschenbrennere 2 ftt. Baruch pék 1/4 mázsa tengeri grizet, egy zsák krumplit, Oláh Antalé 1 köböl gabonát, Lány Gáborné 4 itcze zsirt, Nyiri Erzsike k. a. 10 itcze zsirt, Kacska Jánosné 5 kenyeret, egy fazék káposztát, Kovacs Geróné 2 veka kenyér lisztet. Fogadják a kegyes adozók köszönetüket a szenedők nevében.

— Városunk egyik fíradhatlan szorgalmú derék polgára Nikelszki Sámuel. f. hó 24 ikén öjjelel hírtelen halálalá kiszendetett. A mily váratlanul következett be az erőteljes férfi halála, öp öy mélyen sütt a gyász családját. A gyászjelentés így hangzik: Öy. Nikelszki Sámuelnek szül. Ambrusz Anna miut nő; Nikelszky Erzsébet, öy. Bertalan Rezsőné, mint egytelen leány, Nikelszki Sámuel, mint egytelen fiu; Bertalan Kálmán, mint egytelen unoka, Nikelszki János, mint egytelen testvér

és Nikelszki Mátyas, mint unoka testvér, mélyen megmozdított szívvel jelentik forró szeretettel ferje illetőleg apa, nagy apa, testvér és unokatestvérök néhai Nikelszki Sámuelnek febr. 24-ikén öjjelel 2 órakor tevéken életének 53-ikét, boldog házasságának 29-ik évében váratlanul bekövetkezett gyaszos kimúlását. Hült tetemei febr. 25-ikén d. u. 3 órakor adattak a sír avyuzalmának. Béke hamvaira.

(1) Folytonosan kemény hideg telük van. Ilyen jó és állandó szánura öreg emberek is alig emlékeznek. Február utólján vagyunk s az olvadásnak és lágulásnak még semmi jele. Több mint két hónapja, mióta a tél folyását erősen tartja magát. A gazdák ezen állandó hosszu, hideg tél után a természetnek szép tavaszi kibontakozására huznak kedvetkeztetést. Bizony ránk is férne a 7 szük esztendő után egy áldásos termékeny nyár és ösz. — 25-én viradóra nálunk 18 fok hideg volt.

* A helybeli gimnazium javára rendezendő sorostárta közönségét küldettek be: (Haradik közemény.) Hibján Dániélné öy pár piros öör-papucst a Baththányi emléképeket, Vidlicsny Anna egy pár gyertyatartó védőt üveg-gyöngyöböl s egy porcellán virágtartót, Nagy Sámuel két szép kaptak poharat, Domján Liza egy borogt papkát s egy szivartartót, Ambrusz Linka egy szivartartót, Molárocsy Mariska két szines poharat, Mikecz Sándor Kemecseröl nyeremény tárgy helyett 1 ftt, Krajaický György egy könyvmatu képet, Nagy Lajos egy látogató-jegy kosárkát, Jánosvasky Andrásné egy porcellán dohánytartót Kelt Nyiregyházas, 1875. febr. 24-én. — Martinyi József tanár, lakik a debreczeniu-czán 1529. szám alatt.

(1) Figyelemzetjük az irodalom s műve ödös barátait, lelkeseket, tanárokat, tanítókat, egy a lelkes önök, mint az okolni szerető fiatalokat a jövő számmunkban egész terjedelmében közöndő „Magyar könyvszaha” előfizési felhívására, amint a programmból látszik, lehetö mérsékelt árért öy könyveket önjait a közönség kezébe adni, melyeknek nagy részét ma már csak nagyobbszerű könyvtárakban lehet feltalálni. Ezen magyarirók ismerete nélküli senki sem mondhatja el magáról, hogy esmeri a magyar irodalmat. E vállalat teljes mértékben megérdemli a támogatást.

Üzleti értesítés.

A nyiregyházi terménycarnokál febr. hó 02-án bejegyzett terményárak.

Table with 3 columns: Item, Price per unit, and Total weight. Includes items like Rozs, Buzza, Árpa, Zab, Tengeri, Koles, Bab, Bökony, Káposztarepce, Lennag, Komkomba, Kendermag, Mák, Napraforgó olaj, Szesz.

Szerkesztői üzenetek. — M. L. urnak Tolcsa. Egy kis türelem. Mai számmunka már későn érkezett.

Felölös szerkesztő: LUKÁCS ÖDÖN.

H I R D E T É S E K:

Arverési hirdetés. Vagyronbakti Kraovinsky László családhoz tartozó a nyiregyházi 4292. sz. t. j. könyvre 7785. helyrajzi száma által foglalt érteket itegálisan a es dicitelozó választmányi határozata fölytán, s a t. es dicitelozó 11.342. sz. jogvágyó végzése fölytán nyilvános árverésen eladandó rendelkezés, ezen árverésnek a nyiregyházi kir. törvényszék toek kövonyéi hivatalánál leendő megtrattatása folyó 1875. évi márcz. hó 22. napja reggeli 9 órára azon megjelöztéssel tüztetik ki, hogy ezen árverés sikertelensége esetéül 1875. ik ápril hó 22. napjára reggeli 9 órakor, a fent jelölt toekkönyvi hivatalnál tartandó II. árverési határidőn, a fent jelölt ingatlan, becsértő árán alól is el fog adani.

Arlejtési hirdetés. Nyiregyháza városra öszes család-sége 1875-ik évro jótó mindemléte ru-házainak elkészítése végett, márcz. hó 5-ikén d. u. 2 órakor a városháza kis-teremben nyilvános ájtéles fog tartatni, melyre is a vállalkozók ezenel megthivatnak. A feltételek Benes László hivatalos szabályában megtekinthetők. Nyiregyháza, febr. 16. 1875.

Arverési hirdetés. Vagyronbakti Meskó Sámuel esőtömegéhez tartozó a nyiregyházi 2902. sz. t. j. k. ben foglalt vanyabirtok a es dicitelozó választmányi határozata s a t. es dicitelozó 11.342. sz. jogvágyó végzése fölytán, a es dicitelozó választmányi határozatában foglalt módosztat. próbát érdekelésben van az nyilvános árverésen eladandó rendelkezés, ezen árverésnek a nyiregyházi kir. törvényszék toekkönyvi hivatalánál leendő megtrattatása folyó 1875. márcz. hó 15-ik napja reggeli 9 órára azon megjelöztéssel tüztetik ki, hogy ezen első árverés sikertelen eseteül 1875-ik ápril hó 15. napján reggeli 9 óra-kor a fenti toekkönyvi hivatalnál tartandó II. árverési határidőn, a fent jelölt ingatlan, becsértő árán alól is el fog adani.

Eladó. 600, azaz hatszáz mérő saját termelésű legszebb buza. Minősége — 88 font. A venni szándék özők úgy kisebb, mint nagyobb mennyiségben vásárolhatnak saját házámmal. Nyiregyháza, febr. 26. 1875.

Szabolcsi hitelbank.

A részvényesek a folyó 1875. év március 11-én d. e. 9 órakor Nyiregyházán a városzá tanácsmesternél tartandó rendes közgyűlésre meghivatnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. Számvizsgálók jelentése az 1-74. évi számadásokról.
3. A lefolyt üzletév s. végének megállapítása.
4. Az osztalék meghatározása.
5. Számvizsgálók választása.
6. A választmányi tag megválasztása.
7. Jegyzőkönyv hitelesítők választása.

A részvényes csak azon részvénye alapján gyakorolhatja szavazati jogát, mely a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 hónap előtt nevére átírott s a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt 3 nappal a bank pénztárána letéteik.

Nyiregyháza, 1875. február 7.

(2-3)

Az igazgatótanács.

25

Üzlet-jelentés!

25

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy dus választékú

rőfös üzletünket

egy

25 kros áru-osztálylyal

megnagyobbítottuk, és azt a nagyérdemű közönség kiváló figyelmébe ajánljuk.

Nyiregyházán, febr. elején, 1875.

(3-2)

Stern Emanuel és fiai.

25

25

Nyiregyházi ipar- és kereskedelmi-bank.

A „nyiregyházi ipar- és kereskedelmi-bank“ t. részvényesei a folyó évi március hó 24-kén délelőtti 9 órakor a városzá tanácsmesternél tartandó rendes 5-ik évi közgyűlésre, ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

- a) a lefolyt üzletévről kimutatás és mérleg;
 - b) az osztalék kiszabása;
 - c) egy hététagú számvizsgáló bizottmány megválasztása;
 - d) két kilépendő igazgatósági tagok megválasztása;
 - e) nyolcz választmányi tagok megválasztása;
 - f) három részvényesnek a jegyzőkönyv hitelesítésével megbízása;
- g) az alapszabályok 27. § szerint netán bejelentett tárgyak.
Azon részvényes, ki jogait a közgyűlésen élvezni óhajta, köteles a közgyűlés megtartása előtt 10 nappal részvényeit a banknál letenni.

Nyiregyháza, 1875. évi február hó.

(2-3)

Az igazgatóság.

Pályázat.

A berczei jegyzői hivatal, volt 32 éves aggastyán jegyzője önkéntes lemondásával üresedésbe jövén, — 400 fitt készpénz, tisztességes lakás, mellette 300 négyszögöl házi kerttel és négyhold szántás alá vett legelőföld fizetéssel köröztetik, — a pályázni kívánók, felszerelt kérvényeik, f. évi március 15-éig leendő beadására, felhivatnak, a választás napja azon hó 20-ának d. e. 10 órájára, Berczel községházához tüzetvén ki. 1875. 14.

Dobozy Ferencz.

sz.-biró.

2-3

Kerestetik.

Egy képesített tanító kerestetik **Mandel Albert** urnak Kótájhoz tartozó tanyái iskolájába. — A feltételek felől értekezhetni ugyanott.

(2-3)

Eladó söre-ökrök.

Jármy József urnak eperjeskei tanyáján 35 darab söre-ökrök eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

(2-3)

Ujjonnan érkezett árucikkek

a 27 krajczáros

első bécsi

KARTONFESTŐ GYÁRI-RAKTÁRBAN.

Helyiség: a nagydebreczeni utcán levő Kerekrety-féle új házban. Találhatók különféle cikkek, melyeknek minősége- és szilárdságáról mindenkor kezeskedünk, egyenlő árban

27 krajczával

válogatva darab-, rőf- és páronként kaphatók.

Gazdag választékú áru raktárunk kicsinyben összetoglalva a következő: Kosmanosi és francia perkál, ingelme és jaconet, butorcicz mindenféle színben, fehér hálófüggönyök, török hálókabátzövetek, sima vonalozott és skót kockás gyapju-ruhakelmők és flanel-barchetek, popelin, rips, diagonal mindenféle színben, imitations és palermos, továbbá 1/4, 3/4, és 5/4 vásznak minden kigondolható nemben, valamint mangorolatla fonalvaszon, székcreas, házi, bőr és családi vászon, fehér atlasz-gradi ágyneműkhez színes ágyneműk, len-damaazt törülközők és asztalkendők, matracz- és szofa-gradi, 1/4 és 3/4 széles fehér chiffon és ingekhez való sirting, párnatokok és néhez nanking acelyem nyakravatók és collerek mindenféle fogalmányban, férfiak és nők részére, férfi és női harisnyák, kesztyűk, len és batiszat zsebkendők, különösen mindennemű kézmű- és szövött-árak, továbbá mindenféle nehez és széles moire, creditor, fail, atlasz- és bársony-szalagok, valamint minden e nembe vágó cikkek, női pipere s confectio-tárgyak, és minden igyekeztünk oda leendő irányozva, hogy mindenkor a legújabb és izlettéljes tárgyakkal szolgálhassunk. **E mellett főraktárunkban egy külön osztályt rendezünk be, melyben minden Bécsből eszkőlendő bizonyony költségmentesen, csupán a posta költségek megfizetése mellett t. verőnk érdekében tejeztetnek.**

Szíves pártolást kérve, maradunk teljes tisztelettel.

bécsi első

kartonfestő gyári raktár

(2-2)

Nyiregyházán, nagydebreczeni utca, Kerekrety-féle új házban.

27

27

27

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém tisztelettel tudatni a n. é. helybeli és vidéki közönséggel, miszerint a mai naptól fogva a valódi

szolyvai savanyuviz lóraktára

nálam van, és az alábbi árjegyzék szerint pazonyi-utca 787. sz. a. tulajdon házámmal bármily mennyiségben kapható. Nyiregyházán, január hó 1875.

Maradok tisztelettel

Czincz Ignác.

Árjegyzék:

Egy — 60 kisebb üveggel telt láda szolyvai savanyuviz	5 ftt 20 kr.
Egy — 40 nagy	5 " —
A ládák egyenkint, az áres üvegekkel együtt, sértetlen állapotban	1 ftt 20 krjával visszaváltanak.
	3-3

PÁLYÁZAT.

A szabolcsmegeyi takarékpénztár-egyletnél üresedésben levő főkönyvvezetői állomásra nyilvános pályázat nyitattik:

felhivatnak ennek folytán mindazok, kik ezen állást, — mely 1200 ftt rendes évi fizetés, és 4-6 száz fttig terjedő százalékos díj van összekötve, — elnyerni óhajtják, hogy mind, valamely nyilvános tanintézetben nyert oklevél által igazolt elméleti, mind gyakorlati képességüket kimutató okmányaikkal felszerelt kérvényüket, folyó évi március hó 31-ig ezen pénztár igazgatóságához, lehetőleg személyesen nyújtsák be.

A benyújtandó pályázatok alapján a választást, a folyó évi april hó 18-án tartandó közgyűlés eszközli, a megválasztandó főkönyvvezető, — ki az alapszabályok 104. §-a értelmében fizetésével egy-szeresen felérő biztosítékot tartozik adni, — folyó évi május hó 1-én foglalja el állását.

N.-Kálló febr. 22. 1875.

Szabolcsmegeyi takarékpénztár igazgatósága

Dr. Bleuer Miklós,

igazgató.

(1-3)

Felhívás.

A „Tisza“ bank azon t. cz. részvényesei, kik az említett bank ellen összműködéssel fellépni kívánnak, alulírott nál folyó hó 28-ikáig jelentkezni tisztelettel felhivatnak.

Hirschl Ignác,

köz- és váltóüggyvéd.

Iroda: Nagy-Váradon, nagy-magyarutca

18. sz. a.

75 1

Tudósítás

Szem- és fülbetegek, kik tanácskozással végett Budapestre utasítottak, bizalommal fordulhatnak

Dr. Grossmann L.

Körházi főorvoshoz Józseftr 11. sz.

(1-6)